

П. Сжбевъ, Хр. Негенцовъ и К. Станчевъ

ЗАКОНЪ БОЖИ

№ 36
СЛАВЯНСКО ЧЕТЕНЕ

ЗА

IV^{то} ОТДЪЛЕНИЕ.

Одобрень отъ Министерството на Народното Просвѣщение съ
окръжно № 10662 отъ 4 септември 1902 год.

ТЪРНОВО.

Книжарница на Е. П. Христевъ.

1904.

ЗАКОНЪ БОЖИ

И

СЛАВЯНСКО ЧЕТЕНЕ

ЗА

IV^{-то} ОТДѢЛЕНИЕ.

СЪСТАВИЛИ:

П. Сжбевъ, Хр. Негенцовъ и К. Станчевъ.

Одобрень отъ Министерството на Народното Просвѣщение съ
окръжно № 10662 отъ 4 септемвр. 1902 год.

ТЪРНОВО.

Книжарница на *Е. П. Христовъ.*

1904.

Влизането на евреитѣ въ обѣтованата земя.

Цѣли четиредесетъ години евреитѣ се скитали изъ пустинята. Когато приближили до обѣтованата земя **Ханаанъ**, Мойсей изпратилъ дванадесетъ души съгледатели. Тѣ обиколили Ханаанската земя и слѣдъ това се върнали при евреитѣ. Десетътѣ души казвали, че хората въ тази страна сж много силни и градоветѣ добръ окрѣпени, а двамата, които искали да успокоятъ народа си, казвали противното. Мойсей умрѣлъ още на пѣтя за Ханаанската земя. Вмѣсто него прѣдводителъ на евреитѣ станалъ **Иисусъ Навинъ**. Той въвелъ евреитѣ въ обѣтованата (Ханаанската) земя. Като прѣми-

нали рѣката, която дѣлѣла Ханаанската земя на двѣ, евреитѣ тръгнаха къмъ градъ **Иерихонъ**. Той билъ заобиколенъ съ високи стѣни. Съ голѣми усилия евреитѣ прѣвзели града. Слѣдъ това прѣвзели цѣлата Ханаанска земя и се заселили въ нея.

Самсонъ.

При смъртния си часъ Иисусъ Навинъ поръчалъ на евреитѣ да не дружатъ съ жителитѣ на Ханаанската земя. Евреитѣ не изпълнили тая негова заповѣдь. Тѣ дружили съ язичниците и забравили истинаго Бога. Ето защо Богъ ги лишилъ отъ своето покровителство и ги прѣдалъ въ ржцѣтъ на тѣхнитѣ съсѣди язичници, **мидяне и филистимляне**.

Когато евреитѣ се разкайвали за тоя си лошъ животъ, Богъ имъ прашалъ по единъ избавителъ. Тоя избавителъ събиралъ войска, побѣждавалъ неприятеля и отървалъ евреитѣ отъ чуждата властъ. Такъвъ избавителъ е билъ и **Самсонъ**. Той билъ синъ на бѣдни, но добри родители и се е отличавалъ съ своята необикновена сила. Въ това врѣме евреитѣ били подъ властѣта на филистимлянитѣ. Тѣ много се плашили отъ Самсона и всѣкога се мъчели да го уловятъ и убиятъ. Най-послѣ сполучили. Самсонъ билъ прѣдаденъ отъ жена

Дрѣвземањето на Јерихонъ.

си, която била филистимлянка. Филистимлянитѣ уловили Самсона, извадили му очитѣ и го хвърлили въ една тъмница. На единъ свой празникъ тѣ завели Самсона въ храма си да се подиграватъ съ него. Оставили го между двата срѣдни стълба, на които се подпирало цѣлото здание. На Самсона много домжчнѣлотогава. Той чистосърдечно се помолилъ на Бога и изведнажъ се почувствувалъ тѣй силенъ, както и по-напрѣдъ. Разклатилъ двата стълба и цѣлото здание се срутило. Всички филистимляне, що били въ храма, били затрупани заедно съ Самсона.

Тритѣ момци въ огнената пещъ.

Евреитѣ паднали подъ властѣта на вавилонянитѣ. Вавилонскиятъ царь **Новуходносоръ** избралъ нѣколко дѣца отъ знатни еврейски фамилии и ги завелъ въ Вавилонъ, за да ги възпита въ своя палатъ. Въ числото на тия дѣца билъ **Данаилъ** и тритѣ момци: **Ананий**, **Азарий** и **Мисаилъ**. Слѣдъ като се възпитали въ царскиятъ палатъ, Новуходносоръ намислилъ да изпита вѣрата на своитѣ поданици. Той направилъ единъ идолъ и го поставилъ на едно поле, като заповѣдалъ, всѣкой да му се поклони. Който не се поклони, ще бжде изгоренъ. Всички изпълнили тая царска за-

повѣдь, само тритѣ момци не се поклонили на царския идолъ. (Данаилъ въ това врѣме отсѣжтствувалъ). Това много разсърдило царя. Той заповѣдалъ да хвърлятъ тритѣ момци въ една огнена пещъ. Хората, които хвърлили момцитѣ, умрѣли, а тѣ останали въ пещъта съвсѣмъ неповрѣдени. Новуходносоръ, като видѣлъ това чудо, заповѣдалъ да извадятъ момцитѣ отъ тамъ и ги простилъ. Тогава той, подъ страхъ на смъртно наказание, заповѣдалъ на своитѣ поданици да не хулятъ еврейския Богъ.

Данаилъ.

Данаилъ билъ синъ на знатни евреи. Той билъ взетъ отъ Новуходносора и възпитанъ въ царския палатъ. Веднажъ царьтъ сънувалъ единъ сънь. Той повикалъ всичкитѣ свои мждреци да познаятъ и изтълкуватъ съня. Всичкитѣ мждреци казали, че не могатъ изтълкува съня, до като той имъ го не разкаже. Царьтъ много се разгнѣвилъ и искалъ да изтрѣби всички мждреци. Тогава Данаилъ помолилъ царя да му даде тридневенъ срокъ да познае и изтълкува съня. На третия день той наистина изтълкувалъ съня. Царьтъ повѣрвалъ въ еврейския Богъ и направилъ Данаила началникъ на всичкитѣ вавилонски мждреци.

Послѣ смъртта на Новуходносора наслѣдилъ прѣстола синъ му **Валтасаръ**. Веднажъ, когато Валтасаръ пилъ вино съ свещенитѣ сѣдове отъ Иерусалимския храмъ, явила се една рѣка и написала три думи. Царьтъ много се уплашилъ. Той обѣщаль голѣма награда томува, който изтълкува значението на тѣзи думи. Никой не можаль да направи това. Тогава царьтъ повикаль Данаила. Той му казалъ, че тѣзи думи показватъ лошо за него и царството му. Днитѣ на неговото царство били прочетени и то скоро ще бжде раздѣлено между два народа. Въ сѣщата нощъ нападнали **мидянитѣ и перситѣ** и завладѣли вавилонското царство.

Мидийскиятъ царь сѣщо много обикналь Данаила и го направиль главенъ начальникъ въ царството си. Вавилонскитѣ голѣмци завидѣли на Данаила. Тѣ намислили да го погубятъ. За тая цѣль тѣ скроили една хитрость. Веднажъ, когато царьтъ билъ въ добро разположение, прѣдумали го да подпише една заповѣдь съ такова съдържание: „никой поданикъ въ продължение на 30 дена да се не обръща съ молба къмъ никого, даже и къмъ Бога.“ Който наруши тая заповѣдь, ще бжде хвърленъ въ единъ трапъ съ лъвове. Това било потрѣбно на данаиловитѣ неприятели. Тѣ знаели, че той всѣкой денъ се моли на

Данаилъ при лъвоветѣ.

Бога и че сега той нѣма да измѣни тоя си обичай.

Така се и случило. Враговетѣ обадили на царя за това. Чакъ сега царьтъ разбралъ тѣхното намѣрение, но било вече късно. Данаилъ, по настояване на царскитѣ хора, трѣбвало да бѣде хвърленъ при лъвоветѣ.

Когато царьтъ се прощавалъ съ него, той му казалъ: „Нека те спаси Богътъ, на когото ти служишъ.“ И наистина, лъвоветѣ не поврѣдили Данаила. Прѣзъ нощъта царьтъ не можалъ да заспи, съвѣстъта го мжчила. Рано сутриньта той отишълъ при трапа и съ трѣперящъ гласъ попиталъ: „Данаиле, спаси ли те Богътъ, комуто ти служишъ?“ Тогава Данаилъ отговорилъ: „Азъ съмъ невиненъ, както прѣдъ тебе, тѣй и прѣдъ Бога.“ Царьтъ, като чулъ Данаила, много се зарадвалъ. Той заповѣдалъ да го извадятъ и хвърлятъ въ трапа данаиловитѣ врагове, които били веднага разкжсани отъ лъвоветѣ.

Раждането на Иоана Кръстителя.

Въ това врѣме, когато трѣбвало да се роди Иисусъ Христосъ, живѣяли въ **Иудея** (Старо Еврейско царство) свещеникътъ *Захарий* и жена му *Елисавета*. Тѣ били праведни хора, но нѣмали дѣца. Затуй всѣки

день се молили на Бога да имъ подари едно дѣтенце.

Единъ день, когато Захарий служилъ въ черква, явилъ му се единъ ангелъ Божи. Захарий се уплашилъ. Ангелътъ му казалъ, че той е пратенъ отъ Бога да му извѣсти, че жена му Елисавета ще роди синъ, на когото името ще нарече **Иоанъ**.

Захарий не повѣрвалъ въ думитъ на ангела, за това той онѣмѣлъ. Когато се родило дѣтето на Захарий и Елисавета, събрали се въ дома имъ всичкитъ тѣхни роднини. Всичкитъ настоявали да се кръсти дѣтето на името на баща му, ала майката само не била съгласна. Тогава Захарий поискалъ една дѣсчица, на която написалъ: „името му ще бжде Иоанъ“ и тозъ часъ проговорилъ.

(Раждането на Иоана Кръстителя празнуваме на 24 юний — Енговъ-день).

Животътъ на Иоана Кръстителя.

Иоанъ Кръстителъ по-рано отъ Иисуса Христа почналъ да поучава хората. Като порастналъ, той отишълъ да живѣе въ пустинята близо до рѣката **Иорданъ**. Тамъ е прѣкарвалъ въ постъ и молитва. Хранилъ се съ медъ и скакалци, а се е обличалъ съ камилска кожа.

Иоанъ Кръстителъ, като станалъ на 30

години, почналъ да проповѣдва на хората и да ги кръщава въ рѣката Иорданъ. Той ги е училъ да се покаятъ, за да станатъ добри и праведни. Хиляди хора сж се стичали при него и сж го питали: „какво да правимъ?“ Иоанъ имъ отговорилъ: „Обичайте се единъ другъ и не си завиждайте. Който отъ васъ има двѣ дрешки, нека даде едната на тогова, който нѣма; който има повече хлѣбъ, нека стори сжщото!“

Тогава дошълъ и Иисусъ при него, за да се кръсти. Когато Иоанъ го кръщавалъ, Духъ Свети слѣзълъ надъ него като гължбъ и се чулъ гласъ: „Този е моя обиченъ синъ, него слушайте.“

(Кръщението Господне празнуваме на Богоявление — 6 януарий).

Смъртъта на Иоана Кръстителя.

Иоанъ Кръстителъ, като кръстилъ Иисуса Христа и като приготвилъ съ своитѣ проповѣди хората по-лесно да разбератъ учението му, свършилъ живота си мъченически. Иудейскиятъ царь **Иродъ** отнелъ братовата си жена **Иродияда** и се оженилъ за нея. Иоанъ Кръстителъ често и на всѣкждѣ укорявалъ Ирода за тази му постѣпка. Тогава Иродъ заповѣдалъ да го затворятъ въ тъмница. Иро-

Кръщението на Исуса Христа.

дияда мразела много повече Иоана и търсила случай да го погуби.

Веднажъ Иродъ празнувалъ рождения си день, за което далъ угощение на голѣмци-тъ си. Въ врѣме на угощението дъщерята на Ирода угодила на баща си и на гоститѣ съ своята игра. Иродъ далъ клетва, че ще ѝ подари каквото поиска, даже половината отъ царството си.

Дъщерята се посвѣтвала съ майка си Иродияда, какво да поиска на царя. Тя ѝ каза: „Пойскай главата на Иоана Кръстителя.“

Като чулъ това Иродъ, станало му мъчно, но нѣмало какво да прави, тъй като не искалъ да измѣни клетвата си прѣдъ гоститѣ.

Той пратилъ войници въ тъмницата, та отсѣкли главата на Иоана Кръстителя, която на блюдо поднесли на Иродиядината дъщеря.

(Смъртъта на Иоана Кръстителя празнуваме на 29 августъ).

Поклонение на влѣхвитѣ.

(Мѣдреци, учени хора).

Иисусъ Христосъ се е родилъ въ една овчарска пещеря край града **Витлеемъ**. За рождението му се научили най-напрѣдъ овчаритѣ, които пасѣли наблизо стадата си. Ангелъ господень извѣстилъ най-първо на тѣхъ и тѣ първи отишли и му се поклонили. Сжща

Ангелът се явилъ на овчаритѣ.

та нощъ на небето, надъ самата пещеря, се явила голѣма и свѣтла звѣзда. Влѣхвитѣ, като забѣлѣзали отъ тѣхната далечна страна тази голѣма звѣзда, познали, че трѣбва да се е родилъ Иисусъ Христосъ.

Тѣ взели съ себе си много подарѣци и трѣгнали по звѣздата да намѣрятъ Иисуса и да му се поклонятъ. Като дошли въ Иерусалимъ, столицата на иудейското царство, попитали: „Гдѣ се е родилъ новиятъ иудейски царъ, за да му се поклонимъ?“

Иродъ, като чулъ това, много се уплашилъ. Той се боялъ, че новиятъ царъ, за когото питали влѣхвитѣ, ще му отнеме царството.

Иродъ повикалъ тайно влѣхвитѣ и ги помолилъ, слѣдъ като му се поклонятъ, да се върнатъ при него и обадятъ, за да отиде и той да му се поклони. Влѣхвитѣ, водени отъ звѣздата, намѣрили Иисуса въ пещерята. Тѣ се много зарадвали, поклонили му се и му подарили скъпи дарове: *злато, ливанъ и смирно.*

Избиване на витлеемскитѣ дѣца.

Влѣхвитѣ, като се поклонили на Иисуса Христа, искали да се върнатъ въ Иерусалимъ да обадятъ на Ирода; но ангелъ Господень имъ се явилъ прѣзъ нощта и имъ казалъ

Бѣгството на Иосифа въ Египетъ.

да се завърнатъ въ отечеството си прѣзъ другъ пжтъ. Влѣхвитѣ послушали ангела.

Иродъ, като се научилъ за връщането на влѣхвитѣ, много се разгнѣвилъ. Той заповѣдалъ да избиятъ въ града Витлеемъ всички дѣца, по-малки отъ двѣ години. Той мислилъ, че по тоя начинъ ще сполучи да погуби дѣтето Иисусъ. Но прѣди да издаде Иродъ своята заповѣдъ, ангелъ Господенъ обадилъ на Иосифа да бѣга съ св. Дѣва Мария и дѣтето отъ Витлеемъ. Иисусъ Христосъ е билъ занесенъ въ Египетъ, отъ кждѣто се завърналъ чакъ слѣдъ смъртъта на Ирода.

Иосифъ и св. Дѣва Мария, като се завърнали отъ Египетъ съ Иисуса, останали да живѣятъ въ иудейския градецъ **Назаретъ**. Тукъ Иисусъ Христосъ прѣживѣлъ до кръщението си отъ Иоана Кръстителя.

Иосифъ се занимавалъ съ дърводѣлство и често Иисусъ му помагалъ. Той съ своята скромность и трудолюбие е обръщаль вниманието на всѣкиго. А съ умнитѣ си думи, макаръ и 12 годишно дѣте, е очудилъ единъ пжтъ всички хора, събрани въ Иерусалимската църква.

Иисусъ въ Иерусалимската църква.

Учението на Исуса Христа.

Иисусъ Христосъ, слѣдъ като се кръстиль отъ Йоана, тръгналь по селата и градоветъ да поучава хората. Съ своето учение е привличаль много хора: стари и млади, бѣдни и богати.

Ето Исусъ какво е училъ хората: *Обичайте се единъ други, както обичате себе си. Коего не ви е угодно да ви правятъ другитъ, не го правете и вие на тѣхъ!*

Обичайте неприятелитъ си!

Живнѣйте помежду си въ съгласие и не си завиждайте!

Помагайте на бѣднитъ и бѣдете милостиви къмъ вдовицитъ и сирачетата!^а

Свадбата въ града Кана Галилейска.

Иисусъ не само проповѣдвалъ, но и правѣль много чудеса, като синъ Божи. Отъ многото хора, които повѣрвали и изпълнявали неговото учение, Той си избралъ 12 души за свои ученици. Тѣ навсѣкждѣ и всѣкога сж ходили съ него, до като Той е билъ на земята.

Иисусъ поучава народа.

Единъ пжтъ Иисусъ билъ поканенъ заедно съ майка си и своитѣ ученици на свадба въ града *Кана Галилейска*. Първото чудо Иисусъ направилъ на тази свадба. Случило се, че на свадбаритѣ не достигнало виното. Майката на Иисуса забѣлѣжила това и му казала. Иисусъ видѣлъ, че въ стаята има 6 голѣми стомни. Той казалъ на слугитѣ да ги напъл-

Свадбата въ Кана Галилейска.

нятъ съ вода и да ги отнесатъ, за да почерпятъ свадбаритѣ. Водата въ тѣхъ била *прѣвърната* въ най-хубаво вино. Стариятъ сватъ, като пилъ отъ него, казалъ на младоженеца: „Това вино трѣбваше да дадешъ по-напрѣдъ и слѣдъ като се свърши, тогава да дадешъ по-лошото; пжкъ ти си направилъ противното.“

Това чудо е прославило още повече Иисуса, като синъ Божи. Около него почнали да се събиратъ повече хора, за да слушатъ учението му.

Разслабления при овчата кѣпалня.

Близо до Иерусалимъ имало една овча кѣпалня. Тя се наричала така, защото въ нея сѣ окѣпвали всѣко животно, прѣди да го прѣнесатъ въ жертва на Бога. Ангелъ Божи ѣслизалъ единъ пѣтъ въ годината и размѣщаль

Разслабленіятъ при овчата кѣпалня.

водата. Въ това врѣме, който боленъ влѣзе прѣвъ въ водата, той изведнажъ оздравяваль.

Иисусъ отишълъ въ Иерусалимъ, за да види болнитѣ, които чакали размѣщането на водата. Между тѣхъ видѣлъ единъ човѣкъ, който лежалъ тежко боленъ 38 години: отъ

38 години чакалъ, но не можълъ отъ слабостъ да се вреди пръвъ да се окжпе.

Иисусъ го попиталъ: „искашъ ли да оздравяшъ?“

— Искамъ, Господи, но нѣма кой да ме пушни въ кжпалнята, кагато ангелътъ размжща водата.

Тогава Иисусъ му казалъ: „Стани, вземи си постелката и си иди здравъ у дома си.“

Болниятъ изведнажъ оздравѣлъ и си отишълъ.

Прѣображение Господне.

Веднажъ Иисусъ завелъ своитѣ ученици на планината **Таворъ**, за да се помолятъ Богу. Той извелъ само **Петра**, **Иоана** и **Якова** на върха, а другитѣ оставилъ при планината. Ученицитѣ отъ голѣма умора заспали. Когато се събудили, видѣли, че Иисусъ се е *прѣобразилъ* (промѣнилъ). Заобиколила го необикновена свѣтлина: лицето му свѣтѣло, като слънце, а дрехитѣ му станали бѣли, като снѣгъ. Съ него говорили **Мойсей** и **Илия** за мжжитѣ, които ще прѣтърпи въ Иерусалимъ.

Петъръ извикалъ отъ радость: „Учителю, колко ни е добрѣ тука! Ще направимъ три колиби: една за тебе, друга за Мойсея и третя за Илия.“

Прѣображение Господне.

Въ това врѣме свѣтълъ облакъ ги заобиколилъ и тѣ чули гласъ отъ небето: „Този е прѣбичния ми синъ, Него слушайте!“

Ученицитѣ се уплашили и налѣгали на земята, като не смѣяли да погледнатъ къмъ Иисуса. Иисусъ отишълъ при тѣхъ, като имъ казалъ да станатъ и да се не плашатъ. Тѣ станали и видѣли, че при тѣхъ стои самъ Иисусъ и то такъвъ, какъвто е билъ по-напрѣдъ.

Ученицитѣ на Иисуса се увѣрили още повече, че той е наистина Синъ Божи.

(Прѣображение Господне празнуваме на 6-й августъ).

Благословение на дѣцата.

Майкитѣ често пѣти водили дѣцата си при Иисуса, за да ги благославя.

Единъ пѣтъ нѣколко майки завели дѣцата си при Иисуса, но ученицитѣ му не искали да ги пустнатъ при него, защото билъ занятъ съ друга работа. Иисусъ, като чулъ думитѣ на ученицитѣ си, казалъ: „Пущайте дѣцата да дохождатъ при мене, защото Царството Божие е на такива, като тѣхъ.“

Иисусъ благославя дѣцата.

Иисусъ турялъ ржцѣтъ си върху глави-
тъ на дѣцата и ги благославялъ. Въ това врѣ-
ме казвалъ на ученицитѣ си и народа, че този
отъ тѣхъ, на когото *сърдцето и душата* сж
чисти като на дѣте, той ще види царството
Божіе.

За послушния и непослушния синъ.

Веднажъ Иисусъ Христосъ казалъ тази
притча :

„Единъ баща ималъ двама сина. За да
изпита, кой отъ тѣхъ му е по-послушенъ, ка-
залъ на първия : „Синко, иди та работи днесъ
на лозето“. — „Не ща“ — отговорилъ синътъ.
Отпослѣ, като се смислилъ и видѣлъ, че не
е направилъ добрѣ, разкаялъ се и отишълъ.

Бащата казалъ сжщо и на другия си синъ.
Той му отговорилъ, че ще отиде, но не
отишълъ.

— „Какъ ви се вижда, кой отъ двамата
синове е изпълнилъ волята на баща си?“ по-
питалъ Иисусъ събранитѣ хора.

— „Първиятъ,“ отговорили всички.

За митаря и фарисея.

Иисусъ Христосъ, за да покаже на хората, че не правятъ добръ и не се прощаватъ грѣховеѣ на тия хора, които се хвалятъ и говорятъ лоши нѣща за другитѣ, разказалъ слѣдната притча:

„Двама човѣка отишли въ черква да се помолятъ. Единиятъ билъ *митарь* *), а другиятъ *фарисей* **).

Митарьтъ и фарисеятъ.

Фарисеятъ се изправилъ всрѣдъ черквата и се молилъ на ума си така: „Благодаря Ти, Боже, че не съмъ както другитѣ човѣци: грабители, несправедливи, безчестни или като този митарь. Поста два пѣти въ седми-

*) Митарь — бирникъ.

**) Фарисей — човѣкъ, който се прѣструва: едно говори, а друго върши.

цата, раздавамъ десетата частъ отъ богатството си на сиромаситѣ.“

Митарьтъ пъкъ не смѣялъ да погледне къмъ небето, ами се удрялъ въ гърдитѣ и казвалъ: „Боже, милостивъ бжди и за мене грѣшника.“

— Истина ви казвамъ, продължилъ Исусъ Христосъ, че само на митаря били простени грѣховетѣ.

Тайната вечеря.

Въ четвъртъкъ, слѣдъ връбница, Исусъ отишълъ заедно съ 12-тѣ си ученици въ Иерусалимъ. Тамъ билъ поканенъ на вечеря въ една къща.

Споредъ обичая, краката на всички трѣбвало да се умиятъ, прѣди да почнатъ да ядатъ. Никой отъ ученицитѣ не станалъ да омие краката на своитѣ другари. Исусъ, за да покаже на ученицитѣ си, че тѣ не трѣбва да бждатъ горделиви, станалъ отъ трапезата, припасалъ една прѣстилка и имъ омилъ краката.

Като седнали да ядатъ, Исусъ взелъ отъ трапезата хлѣбъ и, като благословилъ, разчупилъ го и далъ отъ него на ученицитѣ си, като казалъ: „**Вземете и яжте. Това е Моето тѣло, което се дава за васъ. Правете сжщото за Мое възпоминание.**“

Тайната вечеря.

Сетнѣ взелъ чаша съ вино и като благословилъ, далъ имъ да пиятъ и казалъ: „Пийте отъ нея всички. Това е Моята кръвь, която се пролива за опрощение грѣховетъ на васъ и на мнозина. Правете сѣщото за Мое възпоминание “

Така Исусъ наредилъ и осветилъ тайнството *причащение*.

Христовитѣ апостоли.

Исусъ Христосъ, слѣдъ като се кръстилъ отъ Иоана, тръгналъ да поучава хората въ добри работи. Много отъ тѣзи, които сж слушали Исуса, сж оставяли своята работа и сж тръгвали слѣдъ него.

Така Исусъ си е избралъ 12-тѣ ученика, които всѣкога ходили съ него*). Той ги е нарекълъ свои апостоли. Прѣди да се възнесе на небето, Той е казалъ на апостолитѣ си, да ходятъ по цѣлия свѣтъ и да учатъ всѣкиго на това, на което Той ги е научилъ. Слѣдъ възнесението си, Той имъ изпратилъ Духъ Свети. Отъ тогава тѣ почнали да говорятъ на различни езици. Това нѣщо имъ спомогнало да ходятъ и проповѣдватъ Христово-

---

*) Неговитѣ ученици сж били: 1) Андрей, 2) Петъръ, 3) Иаковъ, 4) Иоанъ, 5) Филипъ, 6) Вартоломей, 7) Тома, 8) Иаковъ Алфеевъ, 9) Матей, 10) Юда — роднина на Христа, 11) Симеонъ, 12) Юда Искариотски — предателтъ на Христа.

Възнесение Христова.

то учение на всѣкждѣ. И наистина, слѣдъ Христовата смъртъ, неговитѣ апостоли се разпрѣснали по далечни страни да разпространяватъ учението. Най-много сж ходили Петъръ, Иоанъ и Яковъ. Въ тѣхъ сж повѣрвали мнозина и сж ставали тѣхни ученици. Тѣзи тѣхни ученици, слѣдъ смъртъта на апостолитѣ, продължавали да разпространяватъ Исусовото учение по различни страни.

+

Разпространение на християнството.

Христовитѣ апостоли стояли събрани въ Иерусалимъ, до като надъ тѣхъ слѣзълъ Духъ Свети. Отъ тоя день тѣ се разпрѣснали по различни страни да проповѣдватъ за *чудесата, смъртъта и възкресението на Исуса Христа.*

Апостолитѣ правили чудеса и лѣкували болни отъ различни болести. Въ учението, което тѣ проповѣдвали, повѣрвали мнозина, кръстили се и станали *християни*. Кждѣто християнитѣ сж били повече, образували християнска община. Всѣка християнска община си е имала свещеникъ, който поучавалъ християнитѣ.

Християнството най-бързо се разпространило въ **Римското царство**. Римскитѣ ца-

ре, които били *езичници*, прѣслѣдвали и жестоко мжчили християнитѣ. Апостолъ Петра разпнали съ главата на долу на кръстъ, а Павла, най-ревностния апостолъ, обезглавили въ Римъ. Всички Христови апостоли, съ изключение на Иоана, умрѣли отъ *мжченическа* смъртъ.

Мжченията не уплашили християнитѣ. Тѣ отъ день на день ставали все повече и повече. Слѣдъ 300 годишно гонение християнството се разпространило по цѣлото Римско царство.

Римскиятъ царъ **Константинъ** заповѣдалъ да не се гонятъ християнитѣ, като при това далъ свобода на всѣки човѣкъ да изповѣда такава вѣра, каквато обича. Самъ той станалъ християнинъ.

Българитѣ до царуването на Бориса били езичници. Тѣ въ него врѣме приели християнството. Това станало въ 864 г.

Днесъ християнството е разпространено по цѣлия свѣтъ. Всички християни изедно образуватъ **Християнската черква.**

За тайнствата.

Тайнство е свещенодѣйствиe, чрѣзъ което благодатъта Божия тайно (невидимо) дѣйствува върху човѣка.

Нашата православна черква е приела отъ апостолитѣ седемъ тайнства: 1) **Кръщение**, 2) **Миропомазание**, 3) **Причащение**, 4) **Покаяние**, 5) **Свещенство**, 6) **Бракъ** и 7) **Елеосвещение**.

Чрѣзъ **Кръщението**, Духъ Свети тайно дѣйствува на човѣка, накарва го да се отрече отъ *лошия* животъ и го окрѣпява въ *добрия* християнски животъ.

Чрѣзъ **Миропомазанието**, което се извършва тозъ часъ слѣдъ кръщението, се дава на човѣка благодатъта на Духъ Свети, която го окрѣпява въ християнския животъ.

Чрѣзъ **Причастието**, християнинътъ, като приема подъ видъ на хлѣбъ и вино тѣлото и кръвта Христови, получава такава благодатъ отъ Духа Свети, която тайно го съединява съ Христа.

Чрѣзъ **Покаянието**, християнинътъ, като изповѣда прѣдъ свещеника своитѣ грѣхове, получава благодатъта на Духъ Свети за очистването отъ тѣхъ.

Чрѣзъ **Свещенството**, избраниятъ християнинъ получава благодатъта на Духъ Свети, която го освещава да извършва тайнствата и да служи на Христовата черква.

Чрѣзъ **Брана**, мжжътъ и жената получаватъ благодать отъ Духа Свети, която осветява съюза помежду имъ и прави законно раждането и възпитанието на дѣцата.

Чрѣзъ **Елеосвещението** или маслоосвещението, болниятъ получава благодать отъ Духа Свети, която изцѣрва душевнитѣ му и тѣлесни болести.

Вселенски събори.

Послѣ царъ **Константина** християнството свободно се разпространявало по цѣлия свѣтъ. По едно врѣме между християнитѣ се явили и такива, които разбирали и тълкували криво нѣкои нѣща отъ Св. Писание. Тѣ почнали да проповѣдватъ *лъжливи* (невѣрни) учения. За да се прѣмахнатъ невѣрнитѣ учения, били свикани събори, въ които тѣзи учения били осжждани и запрѣтjавани.

Тѣзи събори сж били **вселенски**, затова въ тѣхъ се събирали владци отъ много християнски страни на свѣта (вселената).

Вселенскитѣ събори сж седемъ. Тѣ носятъ имената на градоветѣ, въ които сж ставали. Първиятъ отъ тѣхъ е **Никеийския** вселенски съборъ, станалъ въ града **Никея** (Мала Азия) прѣзъ 325 год.

Вториятъ е **Цариградския**, — станалъ въ гр. **Цариградъ** прѣзъ 385 год.

Въ първия и втория вселенски събори църковнитѣ пастири (владицитѣ) сж наредили и приели въ 12 члена кратко изложение на християнската вѣра. Това изложение се нарича **Символъ на вѣрата**.

Символъ на вѣрата.

Думата Символъ е грѣцка. Тя ще каже *кратко изложение* или *знакъ*. Символъ на вѣрата значи кратко изложение на главнитѣ християнски истини.

Всичко онова, отъ Христовото учение, въ което трѣбва да вѣрва всѣки истински християнинъ, е изложено на кратко въ символа на вѣрата. Той се състои отъ слѣднитѣ 12 члена.

а) **Вѣрвою во единаго Бога Отца Вседержителя, Творца неба и земли, видимыхъ же всѣхъ и невидимыхъ.**

1) Вѣрвамъ въ единаго Бога Отца, Вседержителя, Творца на небето и земята и на всичко, което видимъ и не видимъ.

Въ първия членъ отъ Символа на вѣрата се говори за Бога Отца — *първото* лице на Света Троица, който е направилъ цѣлия свѣтъ.

к) И во единаго
Гда Ииса Христа,
Сна Бжїа, Еди
нороднаго, иже ѿ
Отца рожденнаго
прежде всѣхъ вѣкѣхъ.
Свѣта ѿ Свѣта,
Бга истинна ѿ Бо
га истинна, рожден
на, не сотворенна,
Единосущна От
цу иже всѣхъ бѣша.

2) (Вѣрвамъ) и въ
единъ Господъ Иисусъ
Христосъ Сынъ Божи,
единороденъ, Който се
е родилъ отъ Отца прѣ
ди всички вѣкове. Свѣ
тлина отъ свѣтлина,
Богъ истиненъ отъ
Богъ истиненъ, който
е роденъ, а не сътво
ренъ и е едносущенъ
съ Отца, и чрезъ не
го биде всичко създа
дено.

Въ втория членъ се говори за Иисуса Христа, Сынъ Божи — второто лице на Света Троица.

г) Насъ ради члѣ
вѣкѣхъ и нашего ра
ди спасенїа, сшед
шаго съ нбсѣхъ, и
воплотившаго сѣ
ѿ Дха Свѣта и
Марїи дѣвы, и во
члѣвѣчшасѣ.

3) Който за насъ чо
вѣцитѣ и за нашето
спасение е слѣзълъ отъ
небето и приелъ тѣло
отъ Духъ Свети и Дѣ
ва Марія и станалъ
човѣкъ.

Въ *третия членъ* се говори, че Иисусъ Христосъ, *за да спаси човѣцѣтъ отъ грѣхъ*, е дошълъ отъ небето на земята, родилъ се е и живѣлъ на земята като човѣкъ.

д) Распѣтаго же за нѣ, при Понтійскѣмъ Пилатѣ, и страдавша, и погребѣнна.

4) Който е билъ разпнатъ за насъ въ времето на Понтийския Пилатъ и който е страдалъ и е билъ погребенъ.

Въ *четвъртия членъ* се говори, че Иисусъ Христосъ за насъ е *страдалъ, умрѣлъ и е билъ погребенъ*.

е) И воскресшаго къ третій денъ, по писаніемъ:

5) Който е възкрѣсналъ въ третия день, споредъ писанията.

Въ *петия членъ* се говори, че Иисусъ Христосъ е възкрѣсналъ въ третия день послѣ Своята смъртъ, както е било прѣдсказано отъ пророцитѣ.

ж) И возшедшаго на нѣса и сѣдѣща ѡдеснѣю Оца.

6) Който се възнесълъ на небето и седи отъ дѣсна страна на Отца си.

Въ *шестия членъ* се говори, че Иисусъ Христосъ слѣдъ възкресението си се възнесълъ на небето и седи отъ дѣсно на Бога Отца.

Ѣ) И паки гл҃а дѣщаго со славою сѣдѣти живѣимъ и мѣртвѣимъ, ѣгоже царствію не бѣдетъ конца.

7) Който пакъ ще дойде съ слава да сѣди живитѣ и мѣртвитѣ и на Когото царството нѣма да се свѣрши.

Въ *седмия членъ* се говори, че Иисусъ Христосъ ще дойде втори пѣтъ отъ небето на земята, за да сѣди и живитѣ и мѣртвитѣ. *Това славно идване е второто пришествие.*

й) И въз Дѣха Свѣтаго, Господа, животворѣщаго, ѣже ѿ Отца исхождащаго, ѣже со Отцѣмъ и Снѣмъ спокланѣема и славиима, глаголаващаго прорѣки.

8) (Вѣрвамъ) и въ Духа Светаго, Господа, Който дава животъ на всичко. Който изхожда отъ Отца, Който се слави и почита наравно съ Отца и Сина и Който е говорилъ чрѣзь пророцитѣ.

Въ *осмия членъ* се говори за Духъ Свети — *третьото лице* на Света Троица.

д) Во ѣдѣнѣ Гвѣлѣтѣю Гокорнѣю и Мѣльскѣю цѣрковѣ.	9) (Вѣрвамъ) въ едната света Вселенска Апостолска цѣрква.
---	---

Въ *деветия членъ* се говори, че *християнската черква е света* и че тя е една въ цѣлия свѣтъ.

і) Исповѣдѣю ѣдино крещеніе, во ѡставленіе грѣхѡвъ.	10) Изповѣдвамъ (признавамъ) едно крещение, чрѣзъ което се опрощаватъ грѣховетъ.
---	--

Въ *десетия членъ* се говори за тайнството *кръщение*, което *единъ* пжтъ се извршва надъ всѣки християнинъ.

іі) Чаю воскресѣніѣ мѣртвѡхъ.	11) Чакамъ възкресението на мѣртвитѣ.
-------------------------------	---------------------------------------

Въ *единадесетия членъ* се говори за *възкресението* на мѣртвитѣ.

ііі) И жѣзни бѣдѣщѣ агѡвѣкѣ. Амѣнь.	12) Чакамъ и живота на бѣдащия вѣкъ, аминъ.
-------------------------------------	---

Въ *дванадесетия членъ* се говори за *вѣчния животъ*.

СЛАВЯНСКО ЧЕТЕНЕ.

Св. Кирилъ и Методий сж наредили **старо-българската** азбука. Съ тази азбука сж написани днескашнитѣ черковни книги на българитѣ, руситѣ, сърбитѣ и затуй тя се нарича **черковно-славянска** азбука.

1. Черковно-славянски букви, прилични съ сегашнитѣ български.

Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Ее, Жж, Зз, Ии, Кк, Лл, Мм, Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Тт, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ, Ъъ, Ыы, Ъъ, Юю.

Анна.	Истина.	Спáсѣ.
Брáтъ.	Кадѣло.	Творѣцѣ.
Братà.	Людѣ.	Фѣларѣтъ.
Грáдѣ.	Молѣтва.	Хрáмѣ.
Дѣнѣ.	Настáвникѣ.	Цѣрковѣ.
Екатерѣна.	Отѣцѣ.	Чáдо.
Жѣртвенникѣ.	Пáсѣха.	Шѣсть.
Злáто.	Рáй.	Щѣдрóта.
	Юда.	

Бинаги говори истината. Хората трѣбва да се обичатъ. Тежъкъ е живота на вѣднитѣ. Почитайте родителитѣ си, защото тѣмъ дължите много. Отвѣгвайте лошитѣ хора.

2. Ударението

Знаковетѣ (´) и (˘) показватъ надъ коя именно сричка отъ думата трѣбва да си издигаме повече гласа.

Острото ударение (´), което се пише отъ дѣсно на лѣво, се туря само надъ тѣзи гласни въ срѣдата на думитѣ, върху които пада ударението.

Напримѣръ: **Пáвeлъ. Мáтeръ. Рáдoсть. Мíлoсть.**

Тежкото ударение (˘), което се пише отъ лѣво на дѣсно, се туря надъ тѣзи гласни въ края на думитѣ, върху които пада ударението.

Напримѣръ: **Рeчe. Тoгдà. Нeбeсà. Лицe. Сeбe.**

Прѣдихание (˘) е особенъ знакъ, който се поставя въ началото на всѣка дума, която се начева съ гласна буква.

Напримѣръ: **Ōтчe. Ōтрoчa. Ÿгнeцъ.**

Слава Тебѣ Бóже нашъ, слава Тебѣ.
Бóгъ мой, помощникъ мой. Бóгъ
нашъ привѣжище и сила. Спаси насъ.

Пощади мене, Господи, пощади.
Бóгъ сотворитель есть. Чти отца
твоего и мать твою. Изъ есмь перстъ.

3. Черковно-славянски букви, непри- лични на българскитѣ.

Сз = Зз, Її, = Ии, Уу, Ус, Оуоу = Уу,
Ии, Юю, Дд = Яя, Ѡω = Оо.

Слò. — Свѣзда. — Іорданъ. — Іо-
аннъ. — Оутро. — Оучитель. — Исли. —
Маріа. — Ѡчисти. — Ѡстави.

Преклони, Господи, о́ухо Твоё ко
мнѣ. Сохрани мѧ, Господи, ꙗко зѣ-
ницѧ ѡка. Иви намъ, Господи, ми-
лость Твою. Возлюбѣши ближнаго
твоего, ꙗко самъ себѣ.

4. Черковно-славянски букви, които нѣма сега въ българската азбука.

Ѡѡ(от) = от. Ыы(ерп) = и. Ѳѳ(пси) = пс.

Ѣѣ(кси) = кс. Ѧѧ(тита) = т.

Ѳѳ(ижпца) = и и в.

Ѡвѣръзѡ ѡуста моѡ. Не ѡвѣржи мѣнѣ
нѣ ѡ лица Твоегѡ. Царю небѣсний,
ѡтгѣшителю, дѡше истины.

Ѣнїѡ = Ксения. Ѧлѣѡдрѡ = Алек-
сандъръ. Ѳалѡмѡ = Псаломъ. Ѣам-
ѳонѡ = Самсонъ. Ѧомѡ = Тома. Ѧеѡ-
дорѡ = Теодоръ. Мїро = Мирѡ. Пѡ-
велѡ = Павелъ. Ѣѡѡ = Ева.

Ѡврати, Гѡсподи, лице Твое. Ѡ
грѣхѡ моїхѡ и всѡ беззакѡнїѡ моѡ
ѡчисти. Ѣвѡтїи ѡугѡдницы Бѡжїи,
Ѣенофѡнте и Ѧлѣѡдре, ѡ всѡкагѡ
злѡгѡ ѡвстоѡнїѡ ѡзбавѡйте насѡ мо-
лїтвами вѡшими. Хвалите Бѡга во
Ѳалтїрѣ и гѡслехѡ.

5. Зи титлитѣ.

Титлитѣ сж знакове, които служатъ за съкращаване на нѣкои думи. Тѣ биватъ про- сти и буквени.

Знакътъ ($\sim$) е проста титла.

Знаковетѣ $\hat{r}$ $\hat{d}$ $\hat{o}$ $\hat{c}$ сж буквени титли. Всѣка буквена титла се пише съ крива чър- тичка ($\frown$), подъ която стои една отъ пропус- натитѣ букви.

Проста титла ($\sim$) Оѡцъ = Отецъ. Дѡва = Дѣва. Цѡкъ = Царь.

Глаголи титла ($\hat{r}$) $\hat{e}\hat{v}\hat{l}\hat{i}\hat{e}$ = Евангелие.

Добро титла ($\hat{d}$) Кѡлка = Владика.

Бѡца = Богородица.

Онъ титла ($\hat{o}$) Пѡрѡкъ = Пророкъ.

Слово титла ($\hat{c}$) Кѡтъ = Крестъ. Цѡ- тво = Царство.

Бѡъ, Гѡкъ, Їѡсъ, Хѡтѣ, Сѡъ, Дѡъ
Сѡый, Тѡца, Цѡтвие, Бѡца, Кѡлча.

Гѡкъ Бѡъ Творѣцъ нѣба ѿ землѣй.
Гѡсъ Бѡсъ помѡлимса. Гѡкъ нашъ Їѡсъ
Хѡтосъ Сѡъ Бѡий. Престѡа Кѡлче
Бѡе, молѣ, ѡ насъ грѣшнихъ. Блго-
словѣте слѣнце ѿ мѡъ, звѣзды нѣбныхъ
Гѡа.

6. Въпросителенъ знакъ.

Въ черковно-славянското четене точка съ запетая (;) се употрѣбѣва за въпросителенъ знакъ (?)

Напримѣръ: **Гдѣ ѣсть рождѣнса царь іудейскій;**

7. Числа.

ā = 1	ḍī = 14	č = 90
ḡ = 2	ēī = 15	ř = 100
ř = 3	šī = 16	č = 200
ḍ = 4	žī = 17	ṭ = 300
ē = 5	īī = 18	оу = 400
š = 6	ḡī = 19	ṽ = 400
ž = 7	ḡ = 20	ѣ = 500
ī = 8	ā = 30	ḡ = 600
ḡ = 9	ā = 40	ṽ = 700
ī = 10	ī = 50	ṽ = 800
āī = 11	ž = 60	ī = 900
ēī = 12	č = 70	ѣ = 1000
ṭī = 13	ī = 80	ѣ = 2000

Черковно-славянска азбука.

Букви	Името имъ	Изговоръ	Букви	Името имъ	Изговоръ
А а	Азъ	А а	Оу оу	Укъ	У у
Б б	Буки	Б б	Ф ф	Фертъ	Ф ф
В в	Вѣди	В в	Х х	Херъ	Х х
Г г	Глаголь	Г г	Ѡ ѡ	Отъ	От
Д д	Добро	Д д	Ц ц	Ци	Ц ц
Є є	Есть	Е е	Ч ч	Чръвъ	Ч ч
Ж ж	Живѣти	Ж ж	Ш ш	Ша	Ш ш
З з	Зѣло	З з	Щ щ	Ща	Щ щ
З з	Земля	З з	Ъ ъ	Ерь	Ъ ъ
І і	И	И и	Ы ы	Ери	И и
И и Ё ѱ	Иже	И и	Ь ь	Ерь	Ь ь
К к	Како	К к	Ѣ ѣ	Ять	Ѣ ѣ
Л л	Люди	Л л	Ю ю	Ю	Ю ю
М м	Мислѣте	М м	Ѣ ѣ	Я	Я я
Н н	Нашъ	Н н	Ѥ ѥ	Я	Я я
О о	Онъ	О о	Ѧ ѧ	Юсь	Ѧ ѧ
П п	Покой	П п	Ѩ ѩ	О	О о
Р р	Рци	Р р	Ѫ ѫ	Кси	Кс кс
С с	Слово	С с	Ѭ ѭ	Пси	Пс пс
Т т	Твердо	Т т	Ѯ ѯ	Тита	Т т
Ѹ ѹ Ѻ ѻ	У	У у	Ѱ ѱ	Ижица	И и В

МОЛИТВИ.

Во име отца.

Бо ѿмѧ Ѡца ѿ Сѧа, ѿ Сѧаго Дѧа. Аминь.	Въ името на Отца, и Сина, и Светаго Духа, Аминь!
---	--

Молитвами святыхъ отецъ нашихъ.

Молитвами стѣхъ Ѡцъ нашихъ, Гди Иисе Хрте, Бже нашъ, помилви насъ, аминь.	Черъзъ молитви на светитѣ наши от- ци, Господи Иисусе Христе, Боже нашъ, смили се за насъ! Аминь.
---	--

СВЯТИЙ БОЖЕ.

СВЯТКІЙ БЖЕ,
СВЯТКІЙ КРѢПКІЙ,
СВЯТКІЙ БЕЗСМѢРТ-
НЫЙ, ПОМІЛШІ НАСЪ.

Свети Боже, Свети
всесилни, Свети без-
смъртни, смили се за
насъ!

СЛАВА ОТЦУ.

СЛАВА ОТЦѸ И
СЫНУ И СВЯТО-
МУ ДУХУ, И НЫНѢ
И ПРИСНУ, И ВО ВѢ-
КИ ВѢКОВЪ, АМИНЬ.

Слава на Отца, и
на Сина, и на Света-
го Духа, и сега, и
винаги, и на вѣчни
врѣмена. Аминь!

ПРѢСВЕТАЯ ТРОИЦЕ.

ПРЕСВЕТАА ТРОИ-
ЦЕ, ПОМІЛШІ НАСЪ:
ГДІ, ѠЧИСТІ ГРѢ-
ХИ НАША: ВЛАДЫ-
КО, ПРОСТИ БЕЗЗА-
КОНІА НАША: СВЯ-
ТКІЙ, ПОСѢТІ И
ИЩЕЛІ НЕМѠЩИ
НАША, ИМЕНЕ ТВО-
ЕГѠ РАДИ.

Прѣсветая Троице,
смили се за насъ;
Господи, очисти грѣ-
ховетѣ ни; Владико
(Христе), прости на-
шитѣ противозакон-
ни работи. Светий
Духъ, дойди и излѣ-
кувай нашитѣ болки,
за да се прослави и-
мето Ти.

Молитва къмъ святий Духъ.

Црѣю небесный, Оутѣшителю, Дѣше истинны, ѿже вездѣ съий, ѿ вса ѿполнѣи, сокровище благихъ, ѿ жизни подателю, прѣиди и вселѣся въ ны, и ѿчисти ны ѿтх всакиа скверны, ѿ спаси, блаже, дѣши наша.

Царю небесни, Утешителю, Душе на истината, Който си навсѣкждѣ и всичко изпълнювашъ, пазилище на добринитѣ и който давашъ животъ, дойди и се засели въ насъ и очисти ни ѿтх всѣкакви лошавини, и спаси, Прѣмилостиви Боже, нашитѣ души.

Молитва прѣдъ учение.

Прѣблагий Гдѣи, ни спослѣ намъ благодѣтъ Дѣха Твоегѡ, Свѣтагѡ, дарствующаго ѿ оукрѣплѣищаго дѣшевныхъ наши сѣлы, да бѣ, внимѣи преподаваемомъ намъ оученѣю, возраслѣ мѣ Тѣбѣ,

Прѣмилостиви (прѣдобри) Господи, изпрати ни благодѣтъта на Светия си Духъ, който надарява и уякчава нашитѣ душевни сили, та като внимаваме въ учението, което ни се прѣподава, да порастемъ за слава на Тебе, наши Създате-

нашемъ Создателью,
во славу, родителямъ
же нашимъ на оу-
тѣшеніе церкви и о-
течествъ на пользу.

лю, за утѣшение на
нашитъ родители, за
въ полза на черквата
и отечеството ни.

Молитва подиръ учение.

Благодаримъ Тебѣ,
Создателью нашъ, ꙗко
сподобилъ еси насъ
благодати Твоеѡ,
во еже внимати оу-
ченію. Благослови
нашихъ начални-
ковъ, родителей и
оучителей, ведѣщихъ
насъ къ познанію
блага, и подаждь
намъ силу и крѣ-
пость къ продолже-
нію оученіа сего.

Благодаримъ Ти,
Създателю нашъ, че
си ни надарилъ съ
благодатьта си, за да
внимаваме въ уче-
нието.

Благослови наши-
тѣ началници, роди-
тели и учители, кои-
то ни упжтватъ да
познаемъ доброто и
дай ни сила и здра-
ве за да продължава-
ме учението си.

Господня молитва.

(Отче нашъ).

Отче нашъ, ѿже
еси на небесѣхъ, да
свѣтитсѣ ѿма Тво
е, да прійдетъ цар
ствіе Твоє, да вѣ
детъ вола Твоа
ѿкъ на небеси ѿ на
земли. Хлѣвъ нашъ
насъщный даждь
намъ днесь, ѿ ѿс
тави намъ долги на
ша, ѿкоже ѿ мѣ ѿс
тавлѣмъ должни
къмъ нашимъ, ѿ не
введи насъ во иску
шеніе, но избѣви насъ
ѿ лукаваго. ѿкъ
Твоє єсть царство
ѿ сила, ѿ слава во
вѣки, аминь.

Татко нашъ, който
си на небето, да се
свети името Ти, да
дойде царството Ти,
да бжде волята Ти,
както на небето, тъй
и на земята. Дай ни
днесъ потрѣбния
хлѣбъ и прости ни
грѣховетъ както и
ние ги прощаваме на
нашитъ длъжници. И
не ни ввеждай въ из
питание, но ни изба
ви отъ всѣкакво зло;
защото е Твое цар
ството и силата, и
славата съ вѣкове!
Аминь.

ЦЕРКОВНО-СЛАВЯНСКИ ЧЕТИВА.

Иоанъ Кръститель.

Во дни же ѿны прїиде Іоáннъ Крѣститель, проповѣдаа въ пѣстыни іудейскѣй, и глагола: покайтесь, приблизите бося црѣтвіе нѣбное!

Сáмъ же Іоáннъ имáше рїзъ свою ѿ власъ велблѣждь и поасъ оусмѣнъ ѿ чреслъхъ своихъ: снѣдь же егѡ бѣ прѣжїе и мѣдъ дїкїй.

Тогда исхождаше къ немѡ Іерусалимъ, и вса іудеа, и вса страна іорданская, и крещáхсѧ во Іорданѣ ѿ негѡ, исповѣдающе грѣхї своѡ.

Іоáннъ рече имъ: Язъ оубѡ крѣпаю въ водѡю въ покаанїе: градѣй же по

ми́къ, крѣплѣи менѣ ѣсть, ѣмѣже нѣсмь
достѡинъ сапоги понести: то́й вы
крѣтитъ Дѣомъ стѣимъ и ѡгнѣмъ.

Първото чудо на Иисуса Христа въ Кана Галилейска.

И въ третѣй дѣнь бракъ въість
въ Канѣ галилейскѣй: и въ матери Иисова
тѣ. Званъ же въість Иисъ и ѡученицы
ѣгѡ на бракъ.

И недоста́вшъ винѣ, глаго́ла ма́ти
Иисова къ немѣ: вина не ѣмстъ.
Глаго́ла ѣй Иисъ: что ѣсть ми́къ и
тебѣ́ жѣно; не ѡу прѣиде часъ мой.

Глаго́ла ма́ти ѣгѡ слугамъ: ѣже
ѡще глѣтъ вамъ, сотворѣте.

Вѣхъ же тѣ водонѡсы ка́менни
шесть, лежаще по ѡчищѣнѣю издѣйскѣ,
вмѣстѡщыя по двѣма илѣ трѣемъ
мѣрамъ.

Глаго́ла ѣмъ Иисъ: напѡлните во-
донѡсы воды, и напѡлнша ѣхъ до верха.

И глагола ѿмз: почерпите нынѣ,
и принесите архітріклінови, и принесѡша.

Икоже вквси архітріклінз вѣна
вѣвшагѡ ѡ воды, [и не вѣдѡше, ѡ-
кѣдѡ ѣсть: слвгѣ же вѣдѡхѡ почерп-
шии водѡ], пригласи женихѡ архітріклінз

И глагола емз: всѡкз человекз
прѣжде дѡброе вѣно полагаѣтз, и егда
оупіютсѡ, тогда хѣждше: ты же сов-
люлз еси дѡброе вѣно досѣлѣ.

Еѡ сотвори начѡтокз знѡменіемз
Іисз вз Кѡнѣ галілейстѣй, и гѡви сла-
вѡ свою: и вѣроваша вз него оучени-
цы егѡ.

Иисусъ Христосъ благославя дѣцата.

И приношѡхѡ кз немз дѣти, да
кѡснетсѡ ѿхъ: оученицы же прещѡхѡ
приносѡщимз.

Кѣдевз же Іисз, негодова и ре-
чѣ ѿмз:

Оста́вите дѣтѣй приходѣти ко
мнѣ, и не бранѣте ѣмз: тацѣхъ бо
ѣсть цѣвѣе Бжїе!

Амїнь гл҃голю вамз: ѣже аще не
прїиметъ цѣтвїа Бжїа, їако о́троча,
не їматъ внѣти въ нѣ.

И ѡбѣмз ѣхъ, возлѡжь рѣцѣ на
нїхъ, благословаше ѣхъ.

Притча за митаря и фари́сея.

Человѣка двѣ внидо́ста въ цѣковъ
помолїтиса: є́дїнъ фари́сей, а дрѡгїй
мыта́рь.

Фари́сей же ста́въ, си́це въ себѣ
молашеса: Бже, хвалѣ тебѣ воздаю,
їакъ нѣсмь, їакоже прѡчїи человѣци:
хїщници, неправедници, прѣлюбодѣ,
їли їакоже сей мыта́рь.

Пошѣса двѣ крѡты въ сѡбѡтѣ,
десѡтїнѣ даю всегѡ, є́лїкѡ прїтажѣ.

Мыта́рь же издалече стѣ, не хо-
таше ни ѡчию возвести на нѣбо, но

вїаше перси своѡ, глагола: Бже, милостивъ вѣди мнѣ грѣшникъ!

Глаголю вамъ, ꙗко снїде сїй ѡ правданъ въ домъ своѡ паче онаго, ꙗко всѣкъ возносѣетъ, смиритъ: смири же себѣ, вознесетъ.

Притча за послушныя и непослушныя синь.

Человѣкъ нѣкїй имѡше двѡ сына, и пришедъ къ первомъ рече: чадо иди днесь дѣлай въ виноградѣ моѡмъ. Онъ же ѡвѣщавъ рече, не хоцѣ: послѣдїи же раскѡлвса, иде. И пристѣпль къ другомъ, рече такоже. Онъ же ѡвѣщавъ рече: азъ гѡсподи, идѣ: и не иде. Кїи ѡ обою сотвори волю ѡцѣ; глаша емѣ: первый.

Прѣображение Господне.

И по шестїи днѣхъ поѡтъ Іисъ Петра, и Іакова, и Іѡанна, и возведѣ

и́хъ на горѣ высокѣ о́собѣ е́дины: и
преобра́зиса прѣдъ ними.

И ризы е́гѡ вѣша блестящася,
бѣлы сѣлѡ ꙗ́кѡ снѣгъ, ꙗ́цѣхъ же не
мо́жетъ бѣлильникъ оубѣлѣти на землѣ.

И ꙗ́вѣсѧ ѿмъ Иліа съ Мωѵсеѣ-
емъ: и вѣста со Іисомъ глаголюще.

И ѡвѣщавъ Пѣтръ глагола Іисо-
сови: Равѣ, добрѡ е́сть намъ здѣ бы-
ти: и сотворимъ кро́вы три, тебѣ е́-
динъ, и Мωѵсеѣви е́динъ, и Иліи е́динъ.

Не вѣдаше бо что рещи: вѣ-
хъ бо пристра́шни.

И вѣсть ѡблакъ ѡсѣнѧ и́хъ:
и прїиде гла́съ ѿзъ ѡблака, глагола:
сѣи е́сть Сынъ мой возлю́бленный, тогѡ
посла́шайте.

И внеза́пъ возрѣвше, кто́мъ ни-
кого́же видѣша, то́кмѡ Іиса е́дина-
го съ собою.

Сходѧщымъ же ѿмъ съ горы,
запретѣ ѿмъ, да никомѣ́же повѣда́тъ,

ѣже видѣша, то́кмо егда Сѣз члвѣ-
ческїй ѣз мѣртвыхъ воскрѣнетъ.

Тайната вечера.

Идѣшымъ же ѣмъ, прїемъ Іисъ
хлѣвъ, и блгословивъ преломї, даде
ше оученикѣмъ, и рече: прїимїте, ѣ-
дите: сїе єсть тѣло Моє, єже за вы
ломїмоє во ѡставленїе грѣхѣвъ. И
прїемъ чашъ, и хвалѣ воздавъ, даде
ѣмъ, глагола: пїйте ѿ неѣ вси: сїѣ
во єсть кровъ Моѣ, новаго завѣта,
ѣже за вы и за многїѣ ѣзливѣма,
во ѡставленїе грѣхѣвъ.

117

1907